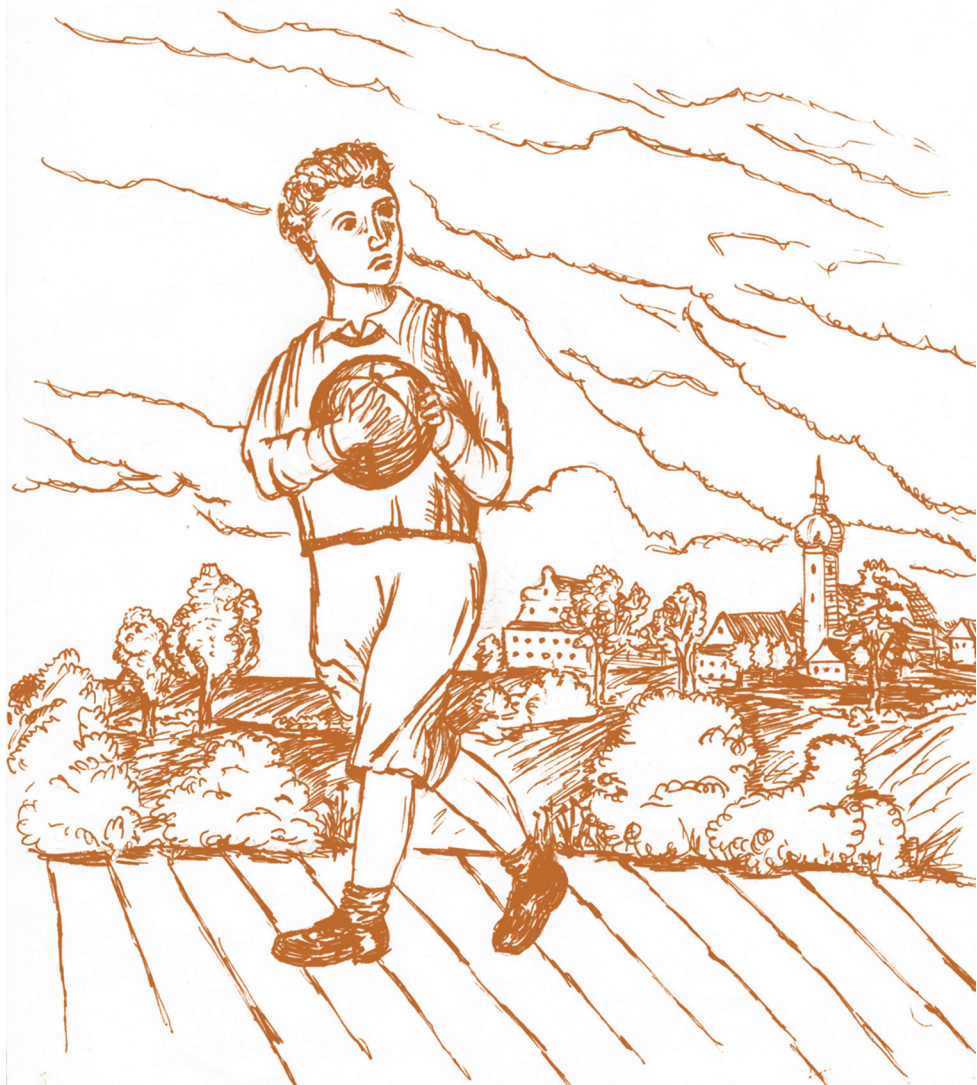

Střepy

Na hřišti u školy hrálo několik chlapců fotbal. Jeden z nich se podíval na hodinky. „Už bude pět. To je škoda! Franto, nemohl bys dnes jít místo mě na vyučování? Já bych zase za tebe hrál fotbal!“

Franta se smál: „To by se ti hodilo. Jen běž sám! Nazdar, Edo.“

Eda to vlastně nemyslel vážně. Na výuku náboženství chodil rád. Měl také rád i učitele náboženství, starého pana Řezníčka. Bylo pro něj ale těžké právě teď nechat hry, která byla zatím nerozhodná. Náboženství měli však během jarních měsíců pozdě odpoledne.

Eda se vydal na cestu ke škole. Za chůze si pohrával s míčem, pohazoval jím, někdy ho také vyhodil vysoko nad hlavu a pak dal hlavičku jednou, podruhé, potřetí ...

Dveře ke třídám už byly odemčené, ale nikdo z ostatních dětí tu ještě nebyl, první přišel Eda. Ani když vešel do školy, nepřestal si hrát s míčem, ale zkoušel dostat se na své místo, aniž by mu míč spadl na zem. Podařilo se to! Ještě poslední silný úder pěstí na závěr, hlasité řinčení – a jeden z kulatých lustrů ležel roztráštěn na zemi. Eda nebyl leknutím schopen pohybu, stál tu a strnule hleděl na střepey, pak rychle vzal balón a vyřítit se ven. Nikdo ho neviděl.

Utíkal přes malý most, pak dlouhými skoky kousek podle potoka, tu a tam se spěšně ohlédl, jako by něco hledal. Jeho srdce silně tlouklo. Snažil se uklidnit a přemýšlel, co má dělat. Ale co jiného mohl dělat, než sníst, co si nadrobil. Je možné, že mezitím už přišli na škodu.

Hodiny na kostelní věži odbíjely pět hodin. To tak ještě scházelo! Ted' navíc přijde pozdě na odpolední vyučování, neboť se od školy pořádně vzdálil. S rozhodností se otočil a uháněl zpátky k vesnici. Tentokrát už nebyly otevřené dveře ke třídám. Rozpačitě otevřel a vstoupil. Ne, nepřišel příliš pozdě, vyučování ještě nezačalo. Všechny děti však neseděly na místech; většina z nich stála s panem Řezníčkem kolem střepeů lustru. Když Eda vstoupil, podíval se pan učitel letmo na příchozího a opět se obrátil ke skupině horlivě diskutujících děvčat.

„Jindra tu byl nejdřív,“ tvrdila jedna žákyně, „když jsme sem přišli, stál u okna a lustr ležel rozbitý na zemi.“

„Byl rozbitý, už když jsem přišel,“ bránil se obviněný.

„Jindro, o půl páté jsem tu byl a větral jsem,“ řekl pan Řezníček vážně, „to byl lustr ještě celý.“

„Ale vždyť já jsem to neudělal,“ opakoval vzdorovitě chlapec.

„Podívejte, jak se začervenal,“ zvolalo jiné děvče, „ je na něm vidět, že lže.“

„Vždycky to je na mě, když se něco stane!“ bránil se hoch a chtěl odejít ze dveří. Ale pan Řezníček ho zavolal zpátky.

„Posaď te se,“ poručil klidným hlasem, „myslím, že se to vysvětlí; rozhodně doufám, že mě nikdo nebude obelhávat kvůli pár korunám, i když se to asi stalo z bujnosti. Milejší by mně bylo, kdyby se ten žák nebo žákyně hned přihlásil nebo přihlásila. Takto bude nutné, abych se zeptal každého jednotlivě; očekávám, že se ten, kdo to udělal, přizná. - Jindro, byl jsi to ty?“

„Ne.“

„Ale vždyť jsi byl přece první tady ve třídě...“

„Ano, byl jsem tu první, ale to už lustr ležel rozbitý na zemi.“

„Jindro, řekni pravdu, prosím tě!“

„Vy mně nevěříte, ale já vám přece říkám pravdu.“

„Jindro, vzpomeň si, jak často jsi obelhal své rodiče. Proto se nemusíš se divit, když ti nevěříme, - i když možná říkáš pravdu. - Vašku, byl jsi to ty?“

„Ne, pane Řezníčku.“

„Aleši-?“

„Já také ne.“

Chlapci v prvních lavicích byli dotázáni, nikdo se však k vině nepřiznal. Eda seděl ve druhé lavici. Když vešel do třídy, tiše a mlčky se posadil na své místo a docela nezúčastněně naslouchal bouřlivé rozmluvě ostatních. Zčásti mu to přišlo vhod, že podezření padlo na divokého Jindru - vždyť ten si z toho stejně moc nedělal. Ale na druhé straně mu bylo tak, že by nejraději vyskočil a přišel před pana Řezníčka s vyznáním: „Byl jsem to já, a ne ostatní!“ Výslech se k němu přibližoval čím dál víc. Několikrát se podíval na svého souseda po levé straně, zda neopozoroval, jak mu bije srdce. Nyní před ním byli na řadě ještě dva chlapci, potom to musí říci, na otázku učitele musí říci: „Ano,“ musí se přiznat ke své neopatrnosti, a co bylo ještě horší, ke své zbabělosti, že odtud utekl a že s přiznáním otálel až do této chvíle. Bylo mu jasné, že musí říci: „Ano.“ Lhát nechtěl.

Ted' přišel na řadu.

„Edo, - ne, ty jsi přišel teprve ted'. Dál! Jirko?“

„Ne, pane Řezníčku.“

Edovi bylo divně. Bylo mu jako ve snu. Nemusel odpovědět, nebyl k tomu vyzván, aby přiznal svou vinu; on mlčky lhal. Ano, lhal, i když neřekl ani slovo, tak to přesně cítil. Mezitím byla dotazována i děvčata. Avšak vyslýchání nevedlo k žádnému výsledku.

Mlčky se pan Řezníček na chvíli opřel o opěradlo židle a pohlédl na děti. „Je to možné?“ povzdechl si. „Musím se při vás dožít takových věcí? Nemáte tolik cti a odvahy, abyste se přiznali k takovému činu, ke škodě asi 20 korun?“ Zase se podíval na Jindru a zraky dětí mimovolně sledovaly jeho pohled. Všichni věděli: Jindra je vinný! Všichni - až na jednoho. Tento jeden mechanicky listoval ve zpěvníku, a kdyby se učitel místo na Jindru zadíval na Edu a řekl: „Edo, podívej se na mě,“ nemusel by dlouho hledat viníka. Ale Eda byl odjakživa tak hodný, čestný chlapec, který svým chováním a výsledky dělal učitelům radost. A k tomu vůbec nepřipadal v úvahu jako viník, vždyť přišel do třídy až po páté hodině jako poslední.

Vyučování začalo, ale ani děti, ani učitel se nedokázali úplně soustředit. Děti byly rozrušené tím, co se stalo, a myšlenkami byly stále ještě u té události. Učitele zase bolela neupřímnost a zbabělost jednoho ze žáků. Po skončení vyučování pronásledovalo Jindru mnoho výmluvných pohledů a mnoho posměšných slov, když šel domů sám a přitom měl ruce v kapsách sevřené v pěst.

O sedm dní později byl zase pátek, den, kdy děti odpoledne opět šly na náboženství. Z chlapců ve třídě byl Eda jeden z mála, kteří nemuseli doma pomáhat v malém zemědělském hospodářství. Jeho tatínek byl přednostou stanice. Eda si mohl naložit se svým volným časem podle svého. Ani Jindra nebyl syn zemědělce, jeho otec byl švec. Jindra mu musel často pomáhat při práci. Ale hlavně musel roznášet zákazníkům opravené boty. Zákazníci bydleli roztroušeně v různých částech vesnice, někteří také na samotách. A tak Jindra roznášel boty o volných odpoledních. Mezi spolužáky neměl žádné kamarády; mnozí rodiče zakazovali svým dětem stýkat se s tím „nevychovaným, drzým klukem“. Přesto se často stávalo, že ho na jeho pochůzkách někdo doprovázel, protože to mělo především jednu velkou výhodu: Jindra měl vždycky kapesné. Dostával od zákazníků spropitné, ale otec od něho chtěl vždy jen to, co stála oprava obuvi. Co dostal Jindra navíc, to si mohl nechat, aniž by z toho musel někomu skládat účty. Když někdo ze spolužáků potřeboval na něco peníze a nechtělo se mu o ně žádat rodiče, šel s Jindrou. Doprovodil ho na jeho obchůzkách, pomohl mu nést balíky s botami a ještě mu třeba vyprávěl něco veselého. Jindra dokázal ocenit tuto společnost a obvykle si rozdělil spropitné se svým průvodcem.

Tento pátek, když skončilo dopolední vyučování, přišel Eda za ševcovým synem a zeptal se ho:

„Kam jdeš dnes odpoledne?“

„Na dolní konec,“ odpověděl Jindra, „copak se ptáš? Stejně se mnou nepůjdeš.“

„Kdo ví?“ odvětil Eda. „Co mně dáš, když s tebou půjdu?“

„Polovinu kapesného, jako vždycky,“ řekl Jindra.

„A kolik to asi je?“

„Musím ke starému Trojanovi. Ten mně dá určitě korunu. A Millerovi také nejsou skoupí.“

„Tak já půjdu,“ slíbil Eda.

Jindra se za ním udiveně díval a odpoledne, když na něho čekal na rozcestí, pořád ještě pochyboval, zda jeho spolužák dodrží slovo.

Ale Eda přišel. Byli sice úplně odlišní, dobře oblečený synek úředníka a ševcův chlapec v záplatovaných kalhotách. Jindra měl výbornou náladu. Vyprávěl nejnovější vtipy - jeden za druhým, ale nedařilo se mu, aby dobře naladil i Edu. Nakonec se zeptal:

„Co myslíš, bude dnes večer Řezníček zase mluvit o té věci s lustrem?“

„Nemám tušení,“ zamumlal Eda.

„Tobě to může být jedno, když jsi tam nebyl,“ povídá Jindra, „a mně to je taky jedno, jestli mně věří nebo nevěří. Ale ten lustr jsem nerozbil a nezaplátím za něj ani haléř.“

„Já bych to na tvém místě také neudělal,“ ujistil ho Eda, jen aby něco odpověděl.

„Ty, tamhle jde Řezníček!“ náhle zašeptal Jindra. Eda se ulekl a podíval se tím směrem. Opravdu, po polní cestě, která vedla z jedlového lesa na hlavní silnici, přicházel pan Řezníček. Eda se mimovolně ohlédl, zda by se mohl někde schovat. Nebylo to možné, nablízku nebyl žádný dům, nerostl tu žádný keř; setkání bylo nevyhnutelné. Také Jindra by se rád vyhnul. Protože to však nešlo, tvářil se lhostejně. Pan Řezníček se udiveně zadíval na Edu, když ho poznal jako Jindrova průvodce. Eda se začervenel. Oba chlapci pozdravili svého učitele. Ten opětoval pozdrav a chvílku se za nimi díval.

Hoši pokračovali v cestě a byli ještě mlčenlivější než předtím. Až na zpáteční cestě se Eda trochu probral. Bylo mu jasné, že musí poněkud přispět k rozhovoru, když si chce zasloužit polovinu kapesného.

„U Trojana jsi dostal korunu a u Millerových padesátník,“ začal na zpáteční cestě.

„No, je to tak, dával jsi dobrý pozor.“

„Takže já dostanu sedmdesát pět haléřů.“

„Umíš dobře počítat.“

„A ... dostanu to ještě dnes?“

„Nevěříš mně?...?“ A už Jindra vytahoval z kapsy starou ušmudlanou peněženku a odpočítával Edův díl. „Krásná ta moje kasa sice není, ale něco v ní je,“ ušklíbl se.

Chvíli šli oba chlapci mlčky dál. Pak začal Eda:

„Ty, Jindro...“

„Copak chceš?“

„Nemohl bys mně dát místo sedmdesáti pěti haléřů celou korunu? Já jsem momentálně dost v úzkých.“

„Když to musí být.“ S tím Jindra znovu vyndal peněženku z kapsy a vyndal obnos, o který ho Eda požádal.

„Prosím, tu máš. Ted' za to vyprávěj dobrý vtip!“

„Já žádný neznám,“ odpověděl Eda, „ale děkuji ti za pomoc v nouzi.“

„V nouzi!“ smál se Jindra. „Ta musí být velká, když se jí dá odpomoci dvaceti pěti haléři!“

Ano, Edova těžkost byla veliká, totiž těžkost, kterou měl se svým svědomím. Jak trpěl od minulého pátku! Snad stokrát se ptal sám sebe, jak to bylo možné, že mohl takto jednat! Jak večer co večer počítal svou peněžní hotovost, zda to stačí, aby mohl zaplatit rozbitý lustr! Prodal knihaři všechny své známky. A pak včera večer, když opět počítal a počítal, měl devatenáct korun, chyběla mu ještě koruna. Tu korunu musí získat dřív, než začne hodina náboženství! A ted' si ji vydělal, když doprovázel Jindru na dolní konec vsi. Měl radost z Jindry, ale měl také radost, když se ho zbavil a mohl jít domů. Rychle přidal tu korunu ke své hotovosti a ještě jednou počítal. Souhlasilo to: Měl pohromadě celých dvacet korun. Ted' se může s dobrým svědomím podívat učiteli do očí!

S dobrým svědomím? Ne, zbabělost z minulého týdne tím nezmizela, ale chtěl alespoň nahradit škodu, chtěl položit těch dvacet korun učiteli ve třídě na učitelský stolek. Tím by se to vyřídlilo a on by měl zase klid. Chtěl jít dnes do školy

opravdu brzy, o půl páté nebo ještě dřív, aby byl ve třídě skutečně první ze všech. A pak hned opustí třídu a vrátí se do ní s ostatními až těsně před začátkem vyučování! Nikdo nebude vědět, kdo položil peníze na stolek. - Ted' se ještě musí rychle naučit zpaměti dvě sloky písně ze zpěvníku, má na to hodinu času. Pak zase bude všechno v pořádku. Ale s tím učením se zpaměti to tentokrát nějak vůbec nešlo.

Ještě nebylo půl páté, když Eda vešel do třídy. Ale jak se lekl, když zjistil, že tam není první, už tam byl pan Řezníček! Nejspíš chtěl učitel jen otevřít okna, ale když viděl, že první žák přichází tak brzy, vzpomněl si na neblahou věc, která se stala minulý pátek. Netrpělivě pozdravil Edu:

„Nevíte, jak brzy máte chodit do školy. A pak tu provádíte nezbednosti! Nejlepší bude, když tu zrovna zůstanu a dám pozor, kdo je ten strůjce nezbedností!“

Eda se mlčky posadil na své místo, pan Řezníček si sedl za učitelský stolek, a aniž by promluvili jediné slovo, téměř půl hodiny dělali jeden druhému společnost. Když přišly ostatní děti, měl Eda ještě pořád peníze v kapse kalhot a vina stále ještě tížila jeho svědomí.

Ted' začalo vyučování. Také tentokrát se vynořilo něco nemilého, a sice to byla píseň, která rozrušila učitele i žáky. Učitel jim uložil za úkol naučit se dvě sloky zpaměti, ale nikdo nedokázal přednést text bez chyby. Jindra úplně zapomněl, že se je má naučit. Ale na to byl pan učitel zvyklý. Jako poslední přišel na řadu Eda. Ale i on zklamal. S námahou odříkal první sloku, ale druhá mu nešla. To se ještě nikdy nestalo a učitel, který byl částečně rozladěný, ostře pokáral svého nejlepšího žáka, že i on už začíná být tak nedbalý. „Chybí ti snad čas, aby ses pořádně naučil svůj úkol?“ dodal.

V Edovi se probudil vzdor a rychle odvětil: „Vždyt' jsem se tu píseň učil skoro hodinu!“

„To není pravda, chlapče,“ odporoval mu učitel, „kdyby ses učil čtvrt hodiny, uměl bys obě sloky bez chyby, o tom jsem přesvědčen.“

Hněv a stud vehnaly Edovi slzy do očí a tu vybuchl: „A přece je to pravda; od půl čtvrté, kdy jsme přišli domů, až téměř do půl páté jsem se učil tu píseň, já to prostě neumím!“

„To ti nevěřím, Edo,“ odpověděl učitel, „a dokážu ti, že to není pravda. Obě následující sloky se naučíš dnes po vyučování, a vím, že na to nebudeš potřebovat ani čtvrt hodinu. Sedni si!“

Eda si zase sedl na své místo. To se mu ještě nikdy nestalo! On, nejlepší ze třídy, musí být po škole! A byl obviněn ze lži! A minulý pátek, kdy opravdu lhal, i když beze slov, proběhlo všechno tak hladce a nikoho nenapadlo mu něco vyčítat.

Děti si všimly, že trpělivost pana Řezníčka je dnes u konce, a v dalším průběhu hodiny vynaložily veškeré úsilí, aby byly pozorné. Eda se ani jednou nepřihlásil a také nebyl ani jednou vyvolán. Když odbilo šest hodin a učitel se loučil s dětmi, spolužáci se na Edu, který tam musel zůstat, dívali napůl soucitně a napůl škodolibě. Jindra pošeptal svému průvodci dnešního odpoledne: „Ted' poznáš i ty, jaké to je!“ Pak se dveře zavřely, učitel se vrátil na své místo a navenek všechno probíhalo tak, jako předtím při hodině. Pan Řezníček a Eda si znovu dělali tiše společnost. V hloubi duše však byli oba velmi rozčileni.

Pan Řezníček měl před sebou otevřenou knihu a snažil se v ní číst, ale jeho neklidné pohyby a zkoumavé pohledy, které tu a tam vrhal na Edu, ukazovaly, že není na četbu soustředěn. A Eda měl zavřený zpěvník položený na kolenou a neučil se. Co by pomohlo, kdyby se díval do zpěvníku a četl, když se mu myšlenky stejně ubíraly úplně jiným směrem: lhal beze slov, nezvykle snadno se z toho dostal, a ted' ho jeho lež přece jen dostihla! Před vyučováním se učil, ale nic se nenaучil, jak by se mohl něco naučit ted'! Hodiny na stěně už ukazovaly šest hodin a deset minut. Tu pan Řezníček od sebe odstrčil knihu a řekl:

„A ted' do práce, Edo! Se svým vzdorem daleko nedojdeš. Řekl jsem ti, že nepůjdeš domů, dokud nebudeš umět další dvě sloky. Dodržíš slovo, tak se podle toho zaříd!“

Eda položil paže na lavici a hlava mu na ně klesla. Tu ho pan Řezníček ještě jednou oslovil a jeho hlas zněl mírněji než předtím:

„Bolí tě hlava?“

Eda se chvilku rozmýšlel. Bolení hlavy? To by ho mohlo zachránit z jeho nepříjemné situace. Kdyby ho bolela hlava, nechal by ho učitel určitě jít domů. A copak ho opravdu bolela hlava z těch všech mrzutostí? Hlava? Ne, bolelo ho srdce z té předchozí lži a z toho, co všechno z ní vzešlo.

„Bolí tě hlava?“ zeptal se ho učitel znovu, nyní ale zase hlasitěji a úsečněji. Má Eda zase lhát? Energicky zavrtěl hlavou.

„Je ti něco jiného?“

Hoch znovu zavrtěl hlavou a tiše řekl: „Ne.“

„Tak přestaň trucovat a uč se!“

Ale Eda se nemohl učit. Cítil, že se na něho učitel hněvá. A co teprve bude, až se to všechno dozví! Stále ještě měl hlavu položenou na ruku; bylo mu, jako by kolem něho a v něm panovala tmavá, černá noc. Tu uslyšel od učitelského stolku bolestný vzdech: „Ach, Pane, prosím Tě, pomoz mu.“

Eda se polekaně napřimil a jeho zrak se setkal s nevýslovně smutným pohledem učitele. „Pane, ó Pane, pomoz mu!“ vzdychl znovu starý pán a sepjal ruce. - S čím mu má Bůh pomoci? S učením? S překonáním jeho vzdoru? Ach, Eda najednou úplně přesně věděl, že kdyby mu mělo být pomoheno, musela by pomoc přijít z úplně jiné strany: musela by začít u jeho pýchy, která mu bránila vyznat nepravdu z minulého týdne.

Najednou Eda vstal, přistoupil ke stolku a k údivu učitele začal vyndávat z kapsy kalhot peníze: desetikorunu, pětikorunu, dvě dvoukoruny, padesátník, čtyři desetníky a dva pětníky, celkem dvacet korun. „To je na lustr, - já jsem ho rozbil,“ vyhrkl.

Chvíli bylo v místnosti tak ticho, že bys slyšel spadnout špendlík. Konečně se učitel zeptal:

„Ty, Edo? A tys mě dokázal obelhat, když jsem se na to ptal?“

„Vy jste se mě vůbec neptal,“ odpověděl hoch, „protože jsem přišel pozdě. Ale předtím jsem tam už byl, první ze všech, hrál jsem si s balónem a ten najednou narazil do lustru. Pak jsem utekl a vrátil jsem se až po páté hodině.“

Učitel stále ještě mlčel. Eda řekl váhavě:

„Rozhodně jsem nechtěl lhát, pane Řezníčku, věděl jsem, že na vaši otázku musím odpovědět: „Ano.“ A pak jste se mě vůbec nezeptal, dokonce jste sám řekl, že já jsem to nebyl.“

„A ty jsi k tomu mlčel, takže jsi přece jen lhal!“

„Ano, vím, že mé mlčení byla lež a to mě trápilo po celý týden.“

„Pročpak jsi ke mně nepřišel a všechno jsi mně neřekl?“

„Neměl jsem dost peněz, abych mohl zaplatit ten lustr; proto jsem dnes šel s Jindrou na dolní konec vesnice, abych dostal pár haléřů, které mně ještě chyběly.“

„Myslíš, že peníze v tom hrají hlavní roli? Copak jsi nemohl přijít s vyznáním i bez peněz?“

„Já jsem Vám to totiž vůbec nechtěl vyznat a dnes jsem přišel do školy tak brzy proto, abych vám položil ty peníze na stolek. Vy jste se neměl dozvědět, od koho jsou. Neměl jste mne považovat za lháře!“

Pan Řezníček mu odpověděl: „Lhaní je něco moc zlého. Pomysli jen na to, co můžeme číst v poslední knize Bible, na její poslední stránce: ‚Lháři‘ jsou ‚venku‘! Jak je to vážné!“

Oba spolu ještě několik minut mluvili. Když Eda podal panu Řezníčkovi ruku na rozloučenou, řekl nejistě: „Je mně to opravdu líto s tím lustrem a také, že jsem to neřekl dřív.“ Pan Řezníček na to řekl srdečně: „Mám z tebe radost. Především z toho, že jsi zvítězil sám nad sebou a že jsi to vyznal. Rád ti odpouštím. A to, co jsme spolu mluvili, zůstane mezi námi – pokud si sám nebudeš přát něco jiného.“ -

Večer Eda dlouho nemohl usnout. „Pokud si sám nebudeš přát něco jiného.“ Tato učitelova slova mu nešla z mysli. Byl tu ještě někdo, kdo se musí dozvědět celou pravdu, kdo čeká na bližší vysvětlení, na jednoznačné vyznání? Ano, byli to všichni hoši a děvčata z jeho třídy, a především Jindra! Neměli všichni právo na to, aby se dozvěděli pravdu? Mají se ji dozvědět!

Ale ani teď ještě Eda nenašel vytoužený klid. Nečeká snad ještě někdo na jeho jednoznačné vyznání viny? Nezhřešil také proti **Bohu**, proti velikému, **svatému Bohu**? A jeden jediný hřích stačí k tomu, stát se hříšníkem, přijít na Boží soud a být věčně zatracen! To Eda přesně věděl. A věděl také, že se svými hříchy musí přijít k Pánu Ježíši a přijmout Ho za svého Spasitele a Pána, pokud nechce přijít do věčného zahynutí. Ale on se ještě nikdy nepoznal jako hříšník. Což nebyl vždycky lepší než spolužáci? Mohl mu někdo dokázat něco nesprávného, něco zlého, nějaký skutečný hřích? Ach, a teď to všechno vypadalo úplně jinak! Lhal. Byl lhář! Sám Bůh ho posuzoval jako hříšníka, jako ztraceného hříšníka! Nevydržel už v posteli. Klekl si, a se slzami prosil: „Ach, Pane Ježíši, vím, že jsem lhal, jsem hříšník. Prosím Tě, prosím Tě, odpusť mně!“ A bylo mu odpuštěno. Pochopil, že Spasitel zemřel i za něho, za jeho vinu! Před nedávnem se naučil „Kdo ke mně přijde, toho nevyvrhnu ven.“ Do jeho srdce se vrátil klid. Zase si lehl do postele a za pár minut už spal. -

Na příští hodinu náboženství přišel pan Řezníček jako poslední. Děti už seděly na svých místech a čekaly na něho, bavily se a braly do rukou knížky. Najednou se někdo nahlas zeptal:

„Jindro, kdy už konečně přineseš peníze na lustr?“

„Starej se o sebe, s tím já nemám nic společného!“

„To ti stejně nikdo nevěří. Známe tě!“

Některé děti se snažily podnítit začínající spor, jiné ho chtěly utiшит. A nikdo si nevšiml, že Eda vstal z místa a vyšel ze dveří. Musel mluvit s panem Řezníčkem dřív, než začne vyučování! Srdce mu tlouklo, div že mu nevyskočilo z hrudi. Tu prošel pan učitel hlavními dveřmi do chodby. „Pane Řezníčku, prosím, řekněte ostatním, jak to všechno bylo – že lustr nerozbil Jindra, ale já.“

Učitel měl radost, bylo mu to vidět na očích. Pevně stiskl Edovi ruku a řekl: „Edo, mám radost, že jsi se tak rozhodl. Opravdu mě to těší, hochu!“

Eda mlčky přikývl a vešel pak za učitelem do třídy. Mezi dětmi byl klid, ale na rozrušených obličejích bylo možné pozorovat, co je zase zaměstnává. Zvláště Jindrův obličej byl červený až za uši.

Dříve, než začalo vyučování, řekl pan Řezníček:

„Pozoruji, že vaše mysl se pořád ještě zabýváví příhodou s lustrem. Chci k tomu říci poslední slovo, pak to bude vyřízeno. Viník se přihlásil a zaplatil škodu. Byl to Eda.“

„Eda?“

„Jak to, že Eda?“

„Tenhle náš Eda?“

Děti se udiveně dívaly na Edu, který rozpačitě sklonil hlavu.

„Byl to Eda? Ne Jindra?“

„Ne, nebyl to Jindra, byl to Eda,“ opakoval učitel vážně. „Toho večera přišel do třídy později než ostatní, proto jsem se ho vůbec neptal, zda to byl on. Nelhal slovy, ale tím, že mlčel. Minulý pátek mně pak všechno vyznal. A dnes před začátkem hodiny mě prosil, abych vám to všechno řekl – především kvůli Jindrovi, který se dostal do zlého podezření.“

„Kvůli mně?“ V tmavých očích ševcova syna se objevil nevěřící údiv.

„Ano, kvůli tobě, Jindro,“ odpověděl učitel, „a je to tak správně. Křivdili jsme ti. Všichni jsme mysleli, žeš to byl ty. Já jsem si to myslel také. Je mi to líto. Chci se víc snažit věřit tvému slovu.“ S těmi slovy pan Řezníček podal Jindrovi ruku a Jindra do ní váhavě vložil svoji ruku.

„Jindro, odpusť mně,“ prosil teď i Eda. „Udělal jsem ti velkou křivdu. Už se to nemá opakovat.“

„I já se chci snažit ... ve všem...“ zamumlal rozpačitě Jindra a podal mu ruku. Některé děti si začaly něco šuškat a úkosem se na Edu pohrdavě dívaly. To učiteli neušlo. „Děti,“ napomenul je, „měli bychom se chránit takových pocitů, že jsme hodnější než druzí. Copak jsme v této věci všichni trochu nepochybili, když jsme bez dalšího zkoumání považovali za viníka Jindru?“ Tato zkušenost by nás měla vést k tomu, abychom měli jedni k druhým trochu víc lásky a důvěry. A ještě něco: měli bychom si uvědomit, jak rychle může člověka dohonit hřích! V obou posledních hodinách a částečně i dnes jsme se nedostali moc dopředu s biblickými příběhy, ale to nevadí. Když si všichni vezmeme k srdci, co nám má říci příhoda s rozbitým lustrem, pak jsme se v posledních třech hodinách naučili mnoho velice důležitých věcí.“

Volně přeloženo z Dein Ziel, Heft 14, CHSV Hückeswagen 1985.